

Indija je odpovedala dogovor o oddajniku

Indijska vlada je sporočila Zdrženim državam, da morejo te graditi radijski oddajnik pri Kalkuti le, če ga n bodo rabile za svoje oddaje.

NEW DELHI, Ind. — Letošnjo spomlad je Indija podpisala z Zdrženimi državami dogovor o postavitvi 100-kilovatnega radijskega oddajnika v bližini Kalkute. Zdržene države so prevzele vse stroške, za plačilo so si izgovorile le, da ga bodo smele nekaj let uporabljati za oddaje "Glasa Amerike" vsak dan tri ure. Ves ostal čas bi bil na razpolago Indiji. Ta dejanska tak močen oddajnik hudo potrebuje, da bi mogla učinkovito tekmovali z rdečo kitajsko propagando na svojem lastnem ozemlju v severovzhodnem delu dežele, pa tudi v sosednji Burmi, Tibetu, Laosu, Vietnamu in na Tajskem.

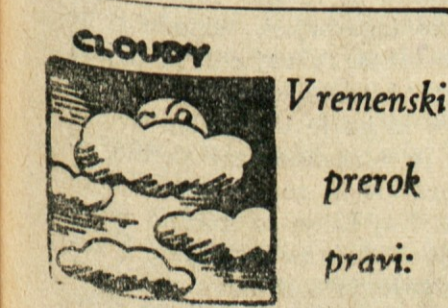
V opreki z nevtralnostjo Indija je pogodbo podpisala, ko je še vedno resno računala, da bodo Kitajci letos obnovili vojaški napad na njo in je zato potrebovala večje dobave orožja in drugega vojnega materiala z Zahoda. Predsednik vlade Nehru je dejal v parlamentu, da tedaj dogovora niti ni osebno pregledal in ga ne v celoti presodil.

Ko se je o zračje malo razčistilo in je nevarnost novega kitajskega napada prešla, bi Nehru zopet rad močnejše podčrtal svojo neodvisno politiko in ne povezanost s katerikoli obeh glavnih političnih blokov v svetu. V tem pogledu bi mu nova radijska postaja, ki bi oddajala "Glas Amerike" škodovala. Tako je začel pritiskati na sprejembo pogodbe, dokler ni Indija končno sedaj sporočila Zdrženim državam, da postajo zgrade lahko, da pa jo ne bodo smele uporabljati za svoje oddaje. Da v tem slučaju niso zainteresirane na gradnji, je vsakomur lahko očitno.

Novi nemški kancler Erhard začel polovati

BONN, Nem. — Novi nemški kancler dr. Ludwig Erhard je šel danes za dva dni v Pariz na obisk k De Gaulleu, v nedeljo pa obisk za tri dni v Washington. To so prva njegova uradna potovanja v tujino, odkar je postal kancler.

Erhard upa, da bo De Gaulle pregovoril, da ne bi začel razbijati Evropske gospodarske skupnosti po Novem letu, ako do takrat Skupnost še ne bo našla skupne agrarne politike. S Kennedyjem bo na govoril ne samo o piščancih, ampak največ o reorganizaciji NATO oboroženih sil, kajti treba je odobriti NATO strateški načrt za prihodnjih pet let. Tudi ta načrt še ni odobren od vseh članic NATO; ne mara ga posebno Francija, nista pa zanj navdušeni tudi ne Anglija ne Italija.

Delno oblačno in milo. Najvišja temperatura 56.

Novi grobovi

Mary Gramc
V Euclid Glenville bolnici je preminula Mary Gramc, roj. Sever, stara 71 let, stanujoča na 29126 Homewood Dr., Wickliffe, O. Tukaj zapuša soproga Francka, doma iz okolice Krškega, sestrični Mary Vapotic in Jennie Hrstor ter druge sorodnike. Rojena je bila v Trebnjem na Dolenjskem. Tukaj je bivala 52 let. Bila je članica Društva Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb bo v soboto ob desetih dopoldne iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St.

Dragutin Majer
Včeraj je umrl v Suburban Community bolnišnici 67 let stari Dragutin Majer s 1580 E. 47 St., rojen v Sabcu v Srbiji, od koder je prišel v Ameriko l. 1950. Zapustil je ženo Vero, roj. Arsenovich, in sina Vlastimira. Pogreb bo v soboto ob 12.15 iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Save ob enih, nato na pokopališče sv. Teodozija.

Parlamentarne volitve pričakujejo tudi na Danskem

KOPENHAGEN, Dan. — Na Danskem vlada že dolgo let koalicija socializmov in radikalnih liberalcev, proti sebi ima štiri opozicijske stranke. V parlamentu je 175 poslancev, koalicija jih ima pa samo 87. Manjka ji torej en glas do večine, ki si ga mora pri vsakem glasovanju posoditi proti odškodnini od kakšne manjše stranke.

Prihodnje parlamentarne volitve bi morale biti šele prihodnje jesen, vendar mislijo, da jih bo ministrski predsednik moral razpisati že spomladi. Koalicija je namreč pogorela pri letošnjem referendumu, kjer večina volivcev ni odobrila vladnih agrarnih zakonov. Zato opozicija upa, da bo dobila večino tudi pri rednih parlamentarnih volitvah. Upanje opozicije ni ravno preveč utemeljeno, lahko pa se zgodi, da bodo radikalni liberalci potegnili z njo in tako bi ostali socijalni demokratje sami v opoziciji.

Predsednik Kennedy se pripravlja na volivno kampanjo

CLEVELAND, O. — Predsednik Kennedy ima navado, da se za svoje odločilne akcije pripravlja dolgo časa po točno odrejenem programu. To je delal že pred štirimi leti, ko je začel pripravljati svojo organizacijo za konvencijo. V tem ga je hitro posnemal njegov republikanski nasprotnik Nixon. Obasta s tako gorečnostjo in temeljitostjo pripravljala svoje nastope, da sta bili obe konvenciji kar dolgočasni in "prirejeni", kot je rekel senator Lausche, ki se demokratske konvencije ravno radi tega ni hotel niti udeležiti.

Vsi znaki kažejo, da ima Kennedy že napravljen načrt, kako bi si zagotovil sigurno večino na konvenciji in pri poznejših volitvah.

Že pred tedni je obiskal na hitro roko celo vrsto držav na zahodu, kjer imajo volivci po njegovem občutku posebne želje in težave. So to države, ki se gibljejo na robu sedanje konjunkturo. Tam je bilo treba volivcem povedati, da sedanja administracija nanje ne bo pozabila in da se bo to čutilo že l. 1964.

Sedaj se je Kennedy vrgel na drug posel. Obiskuje države,

McNamara dal podatke o obrambni moči ZDA

Združene države so v strateškem orožju veliko močnejše od Sovjetske zveze.

NEW YORK, N.Y. — Federalni tajnik za narodno obrambo McNamara je imel pretekli ponedeljek obširen govor o moči ameriške narodne obrambe. V njem je navedel par zanimivih podatkov o našem orožju. McNamara se je postavil na stališče, da moramo biti proti komunistom zmeraj previdni, naj se smejejo ali jeziijo. To svoje stališče je podprl s sledečimi številkami:

Naša dežela ima na dobro varovanih postojankah že 500 medcelinskih raket, ki jih je mogoče poslati proti sovražniku prav vsako minuto. Do konca l. 1966 jih bo že več kot 1.700. Strateško letalsko poveljstvo ima stalno v zraku nekaj oddelkov bombnikov na velike daljave, ki so v polni vojni opremljeni, kakih 500 bombnikov je pa v stalni pripravljenosti na raznih vojaških letališčih. Vsak bombnik je lahko že 15 minut po povelju iz Washingtona v zraku na poletu. Število atomskih podmornic Polaris raste vsako leto po narodu, vse so popolnoma oborožene z raketaimi na srednje daljave. Zadnji prevoz cele divizije v Evropo s pomočjo vojaških transportnih letal je znova dokazal, da je gibčnost naše armade dosegla zavidno višino. NATO ima v rezervi skoraj 5 milijonov rezervistov, več kot 50% jih je v naši deželi in Kanadi.

McNamara je dalje navajal številke, koliko imamo taktičnega atomskega orožja in še dodal, da ima Rusija vzhodno od Urala najbrže le kakih 85 divizij in ne 150, kot navadno trdijo. Te divizije niso kompletne, obstojajo iz oficirskih štabov in nižjih častnikov. Za mobilizacijo bi najbrže potrebovale najmanj mesec dni. Rusi imajo tudi manj medcelinskih raket, najbrže samo par sto.

V Washingtonu mislijo, da je bilo predavanje McNamare odgovor na zadnja moskovska izjavanja na cesti v Berlin in na aretacijo profesorja Barghoorna.

Ne iz Južne Afrike!

JOENKOEPIG, Sved. — Mladi ljudje imajo radi sadje, prav posebno sadje iz južnih predelov. Človek bi mislil, da bodo šolarji pomaranč veselili ne bodo spraševali, odkod so prišli. Vendar v eni izmed tukajšnjih šol ni bilo tako. Šolarji so dobili za malico lepe pomaranče. Dve tretjini jih je to lepo in okusno južno sadje zavrnili, ko so videli, da je bilo poslano iz Južne Afrike, iz protesta proti tamkajšnji uradni politiki proti domačim črncom.

Na senatorjevi strani so pa organizirani delavci črnici, volivci mehiškega poretka in liberalni demokratje. Boj med obema skupinama je postal tako strasten, da ga podpredsednik Johnson ne more pomiriti, skušal ga bo sedaj sam Kennedy. Ako ga ne bo, bo spor trajal naprej in republikanci bodo zmagali pri predsedniških volitvah.

Na podobne težave, toda ne tako zaostrene, bo Kennedy nadel še v nekaterih državah, kjer imajo sicer demokratje večino, toda ni nobene prave slege in strnjnosti med demokratskimi prvaki. Ako je ne bo, Kennedy ne more zmagati v teh državah.

Da se je Kennedy odločil ravno sedaj za politična potovanja, je povzročil sedanjí političen položaj v deželi.

Ali nam je občinska elektrarna potrebna?

CLEVELAND, O. — Z električnim tokom nas zalagata dve elektrarni, občinska in zasebna, znana pod kratico CEI. Občinska elektrarna ima za 15% nižje cene za hišno potrošnjo kot CEI. Poleg tega daje mestni upravi, ulični razsvetlavi in občinskim ustanovam električni tok po izredno znižani ceni. Ako bi jim računala tok po cenah CEI, bi mesto moralo plačati skoraj milijon dolarjev več za elektriko kot plača občinski elektrarni. Občinska elektrarna ne plačuje nobenih davkov, da je pa zato mestu več koristi, kot bi jih dajala, ako bi plačevala davke.

Občinska elektrarna je z leti zastarela. Čeprav ceniijo še zmeraj njeno vrednost na \$70 milijonov, jo je treba modernizirati in rekonstruirati. Za to je treba najeti posojilo v znesku \$11.5 milijonov. CEI ji ponuja to posojilo pod pogojem, da občina zviša svoje cene za tok za 15%, da bodo enake cenam CEI. Mestna uprava je predlog odklonila. Najela bo posojilo pri kreditnih zavodih po tržnih pogojih.

Naša javnost odobrava stališče mestne uprave, kajti občinska elektrarna je dobra zavora, kadar hoče CEI zvišati svoje cene. Te zapore naši potrošniki ne smejo izgubiti.

Ne iz Južne Afrike!

JOENKOEPIG, Sved. — Mladi ljudje imajo radi sadje, prav posebno sadje iz južnih predelov. Človek bi mislil, da bodo šolarji pomaranč veselili ne bodo spraševali, odkod so prišli. Vendar v eni izmed tukajšnjih šol ni bilo tako. Šolarji so dobili za malico lepe pomaranče. Dve tretjini jih je to lepo in okusno južno sadje zavrnili, ko so videli, da je bilo poslano iz Južne Afrike, iz protesta proti tamkajšnji uradni politiki proti domačim črncom.

Na senatorjevi strani so pa organizirani delavci črnici, volivci mehiškega poretka in liberalni demokratje. Boj med obema skupinama je postal tako strasten, da ga podpredsednik Johnson ne more pomiriti, skušal ga bo sedaj sam Kennedy. Ako ga ne bo, bo spor trajal naprej in republikanci bodo zmagali pri predsedniških volitvah.

Na podobne težave, toda ne tako zaostrene, bo Kennedy nadel še v nekaterih državah, kjer imajo sicer demokratje večino, toda ni nobene prave slege in strnjnosti med demokratskimi prvaki. Ako je ne bo, Kennedy ne more zmagati v teh državah.

Da se je Kennedy odločil ravno sedaj za politična potovanja, je povzročil sedanjí političen položaj v deželi.

Kennedy se je politično že poslovlil od sedanjega kongresnega zasedanja na zadnji tiskovni konferenci, ko je odkrito in med besedami povedal, da ne nedy torej za gotovo računati šele po Veliki noči, ki bo prihodnje leto že v marcu. Kennedy mora torej hitro posložiti se te par tednov do novembra, da bo Kongres pridneji v prvi polovici prihodnjega leta. Morda bo to res, kajti kampanjo.

DOBRI IZGLEDI ZA NAGLO ZMAGO V JUŽ. VIETNAMU!

Ameriški vojaški in diplomatski vodniki so prišli na sestanku v Honolulu včeraj do prepričanja, da so izgledi za zmago nad rdečimi gverilci v Južnem Vietnamu dobri in da bo te mogoče v sorazmerno krajšem času ukrotiti.

HONOLULU, Havaji. — Včeraj so se zbrali tu na posvet obrambni tajnik McNamara, načelnik skupnega glavnega stana gen. Taylor, vrhovni poveljnik ameriških oboroženih sil na Pacifiku adm. Felt, načelnik ameriške vojaške skupine v Južnem Vietnamu gen. Harkins, državni tajnik Rusk, ameriški poslanik v J. Vietnamu Henry Cabot Lodge in še nekateri, da presodijo položaj v Južnem Vietnamu in v ostali jugovzhodni Aziji. Prišli so do zaključka, tako trdi uradna izjava, da obstoje ugodni pogoji za tesno sodelovanje med ameriškimi vojaškimi svetovalci v Južnem Vietnamu in tamkajšnjo vlado, kar bo pripomoglo do hitrejših zmage nad rdečo gverilo, kot je izgledalo pod vlado pokojnega predsednika Diema.

Obrambni tajnik McNamara je v razgovoru s časnikarji dejal, da je očitno, da je vlada pokojnega predsednika Ngo Dinh Diema izgubila dober del opore v narodu, kar je bila močna ovira uspeha v boju z rdečo gverilo. Nova vlada, ki jo je postavilo zmagovito vojaštvo pod generalom Minhom, uživa široko podporo prebivalstva, zato bo v boju z rdečimi lažje in hitrejša uspeha. Po sodbi McNamare so izgledi za sodelovanje med ameriško vojaško skupino in J. Vietnamu in tamkajšnjo novo vlado odlični.

Adm. Felt je poleti izjavil, da bo vojna proti rdeči gverili v Južnem Vietnamu v glavnem odložena v dveh, kvečjemu treh letih. Podobno stališče je zastopal tudi gen. Harkins, poveljnik ameriškega vojaštva v Južnem Vietnamu. Tega je nova vojaška vlada gledala prve dni malo postrani, češ, da je pretesno sodeloval z vlado predsednika Diema. Nekaj časa so sodili, da utegne biti odpoklican, toda predsednik Kennedy je izrazil pred par dnevi javno vanj polno zaupanje.

S posvetovanj v Honolulu je potoval dalje v Washington poslanik Henry Cabot Lodge, ki bo koncem tedna osebno poročal predsedniku o položaju v Južnem Vietnamu.

Zahodna Nemčija hoče učinkovitejšo obrambo

Atomsko orožje naj bi uporabili takoj, ko bi sovjetske čete prestopile mejo Zahodne Nemčije.

BONN, Nem. — Zahodna Nemčija se je obrnila naravnost na Združene države s predlogom, naj bi obrambne sile NATO na nemških tleh dobile pravico uporabe taktičnega atomskega orožja avtomatično takoj, kakor hitro bi sovjetske čete prekoračile zahodno nemško mejo pri morebitnem pohodu proti Atlantiku.

Polk. Hans J. von Hopsgarten, član glavnega stana zahodnonemške armade, je razkril, da je zastopnik nemške vlade stalno bil zadevni predlog ameriškemu pripravitelju Kongresa, da ne bo odlagal dela, kot ga navadno zmeraj vsaj prvih šest mesecev vsakega novega zasedanja v političnimi potovanji more Kennedy torej za gotovo računati šele po Veliki noči, ki bo prihodnje leto že v marcu. Kennedy mora torej hitro posložiti se te par tednov do novembra, da bo Kongres pridneji v prvi polovici prihodnjega leta. Morda bo to res, kajti kampanjo.

Nemški predlog naj bi imel za cilj Ruse prepričati, da se podajajo v nevarnost splošnega

Iz Clevelanda in okolice

Godba in ples— V soboto, 23. nov., zvečer bo igral v Erste's Slovenian Village na 6800 St. Clair Ave. Marijan Tonkli. Na razpolago bodo topla in mrzla jedila ter izbrana vina.

Bazar— Kat. veterani pri Sv. Lovrenču vabijo na letni bazar v petek, soboto in nedeljo v SND na E. 80 St. Začetek ob sedmih zvečer.

Zaduh— V nedeljo ob sedmih bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Rudolfa Kenika ob 1. obletnici smrti.

Rojenice— Pretekli tork, 19. novembra, se je rodil Lieut. in Mrs. Robert Wisne v North Highlands, Calif., drugi otrok Joseph David. Mlada mamica Kathryn Wisne je hčerka Mr. in Mrs. Jerry Bohinc od Northeast Appliance & Furniture v Euclidu, Ohio, ki sta s tem postala drugi stari oče in stara mati. Mrs. Frances Zulich z Neff Rd. pa je postala drugi prastara mama. Cestitamo!

Puranski festival— Jutri se prične letni puranski festival pri Sv. Vidu. Pohane ribe bodo servirali od 5-8. Vsake pol ure bo oddan zastoj puran. Ves preostanek gre za nov sestrski dom.

Stari dolgovi

NEW YORK, N.Y. — Prejšnji teden smo obhajali 45-letnico premirja ob koncu prve svetovne vojne, vendar računali na njo še vedno niso poplačani. Evropske države dolgujejo na ta račun Združenim državam še vedno 27 bilijonov dolarjev. Amerika teh dolgov še ni črtala, čeprav tudi dolžnikov ni opominjala, da jih naj plačajo.

Zadnje vesti

AUSTIN, Tex. — Danes prideta za tri dni v Texas predsednik Kennedy in njegova žena Jacqueline, ki se od preteklega junija ni kazala v javnosti. Predsednik bo govoril v raznih krajih države in skušal doseči sporazum s sptimi demokratji, da pripravi pot za predsedniške volitve prihodnje leto, ko utegne prav Texas odločiti, kdo bo novi predsednik Združenih držav.

WASHINGTON, D. C. — Senat je odobrnil proračun za NASA v skupni vsoti 5.1 bilijona, isto kot Predstavniški dom. Predsednik Kennedy je predložil v te namene skupno 5.7 bilijonov.

DUNAJ, Avstr. — Tu so prišli policijskega inspektorja Karla Silberbauerja, ki je priznal, da je leta 1944 aretiral Anno Frank, ki se je s svojimi judovskimi starši štiri leta skrivala v Amsterdamu pred nacisti. Anne Frank je znana po svojem dnevniku, v katerem je opisala vse svoje bridke skušnje tekom skrivanja.

atomskega spopada, če svojega napada z navadnim orožjem takoj ne ustavijo. Takojšnja uporaba taktičnega atomskega orožja naj bi Nemčijo zavarovala pred zasedbo od strani sovražnika in njeno spremenitev v bojišče. Nemci bi radi vojno ponesli takoj preko meje v Vzhodno Nemčijo in dalje proti vzhodu na tuje ozemlje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 225 Thurs., Nov. 21, 1963

Zamotan položaj nevtralnih držav

Dali smo bežen pregled, kako imata Amerika in Rusija podobne težave, kako imajo svoje politične in gospodarske skrbi Anglija, Nemčija, Francija in Italija. Naj bo dodanih še par opazkov o zamotanem položaju nevtralnih držav. Nemogoče je namreč spraviti vse nevtralce pod en klobuk. Kolikor je v tej skupini držav, toliko je odtenkov skrbi in težav.

Največja nevtralna država je danes rdeča Kitajska. Ne počuti se dobro v svoji osamljenosti, rada bi se znebila nevtralnosti, toda nihče je ne mara v svojo družbo. Kako se je vsi otepajo, smo videli na zasedanju generalne skupščine ZN. Albanija je bila edina članica ZN, ki jo je vneto zagovarjala.

Vsa jugovzhodna Azija je v rokah nevtralnih držav. Indonezija, Kambodža, Burma, Laos, Ceylon, Malezija, vse prisegajo na nevtralno politiko. Njihova nevtralnost ne bi bila vredna piškavega oreha, ako se ne bi naslanjala na ameriško zunanjo politiko, ki s svojim sedmim vojnim brodom zavira vsako nasilje rdeče Kitajske nad njenimi južnimi sosedi. To nevtralci v jugovzhodni Aziji dobro vedo, toda tega nočejo javno priznati.

Podoben je položaj Burme in Indije, ki sta obe v nevtralnih vodah. Pri tem Burma nevtralnost po svoje pojmuje. Bolj iz strahu kot iz prepričanja se dobrih kitajskim komunistom in jim proti svoji volji in svojem spoznanju dovoljuje več vpliva v notranji politiki, kot bi ga rada. V še bolj nerodnem položaju je Indija. Napadla jo je rdeča Kitajska, živi z njo v stvarnem, toda ne sklenjenem premirju. Uživa gospodarsko in vojaško pomoč od Amerike in Rusije, toda prisega še zmeraj na nevtralnost svoje indijske vrste. Pri tem se pa jezi, da so jo vsi njeni nevtralni prijatelji, od Tita do zadnje afriške nevtralne države, pustili na cedilu. Niti simboličnih simpatij ji ne izražajo več. Pri tem jo je njen lasten nacionalizem tako presleplil, da se noče niti z burmanskim sosedom skupaj boriti proti kitajski napadalnosti.

V arabskem svetu so vse države nevtralne, od Iraka do Maroka. Zato se pa med seboj trejo, da je kar veselje. Egiptovski Naser je prava podoba arabske nevtralnosti. Uradno ne mara ne Amerike ne Rusije in ne rdeče Kitajske, jemlje pa pomoč od Amerike in Rusije; bi jo tudi od Kitajske, ako bi jo mogel dobiti. Z arabskimi nevtralci ima čudne odnose. Bojuje se s savdskim kraljem, grozi jordan-skemu, prenaša libijskega, podpira Ben Bello proti marošskemu kralju. Zato je na smrt skregan s socialističnimi vladama v Iraku in Siriji. Prijatelj je samo z republikansko vlado v Jemenu, ki jo mora tudi vzdrževati, in do neke mere tudi z Libanomom. Afriški nevtralci črne polti so ga pa vsi pustili na cedilu, akoravno so še zmeraj včlanjeni v njegovi zvezi za afriško solidarnost. Ostalo bi mu le še uradno prijateljstvo s tunizijskim državljanom Burgibo, ki ga pa Naser ne mara, ker mu je na eni strani preveč demokratičen, na drugi strani pa premalo socialističen.

V črni Afriki prisega na nevtralnost 31 držav. Med njimi ima samo Abesinija pravico, da obhaja jubileje svoje neodvisnosti. Tam je tudi sedež nove Zveze afriške edinstvi, ki je pa samo organizacija na papirju. V resnici so afriške republike nevtralne samo proti ostalim kontinentom, med seboj pa poznajo samo sožitje čisto afriške vrste. So skoraj vse premale za samostojno državno življenje, gospodarsko nerazvite, politično zaostale, v narodnem pogledu nezavedne. Povsod prevladuje plemenska povezanost, samo izobraženstvo in politični demagogi sanjarijo o lastnih narodnostih. Zato so se v vsej Afriki tako hitro razbohotile diktature vseh odtenkov. Vsak diktator se boji za svojo kožo, kajti sovražijo ga domači politični nasprotniki in mu žugajo z revolucijo, na mejah pa prežijo na njegovo deželo bojaželjni sosede, ki bi prav radi postali imperijalisti v minijaturi, ako bi le mogli. Zato slišimo zmeraj bolj pogosto o revolucijah v Afriki. Bodo kmalu mesečen političen pojav kot v Latinski Ameriki. Kako malo je edinstvi med afriškimi državami, smo videli te dni. Le s težavo so našli prestolico, kamor naj bi se šla alžirska republika in Maroko pogajat o premirju na pobudo in posredovanje abesinskega cesarja. Našli so jo končno v tisti afriški republiki, ki je med afriškimi državami najmanj — osovražena!

Zgodbo o nevtralnosti republik v Latinski Ameriki predobro poznamo, saj se naša javnost mora dnevno pečati s prepri, ki vladajo med njimi, z revolucijami, ki se dogajajo kar na tekočem traku, z gospodarskimi in političnimi krizami, ki mora v njih posredovati naša dežela. Seveda so vse republike uradno nevtralne, toda to je večkrat nevtralnost svoje vrste. Z žepom je v Ameriki, s srcem pa v Moskvi. Posebnost nevtralnosti v Latinski Ameriki morda moremo odkriti samo v tem, da jih komunistične države ne podpirajo drugače kot s trgovskimi krediti in posojili z nizko obrestno mero, dočim naša dežela siplje nanje darove in posojila. Čeprav so članice OAD, kjer je včlanjena

tudi naša dežela, jih to ne ovira, da rohnijo proti svoji članici OAD kot posebejbljenemu imperijalizmu in neokolonizizmu. Za Moskvo pa še niso našle primerne očitke iz strahu pred domačimi levicariji. Njihova nevtralna politika se ravna po dobrotah iz naše dežele: čim več dobrot, tem manj zabavljanja in narobe. To je nevtralnost, ki se Amerika nanjo ne more zanesti, Moskvi pa veliko ne koristi.

Če bi hoteli vse te nevtralce označiti na splošno, bi morali reči: V političnem pogledu pomenijo samo kot številke pri glasovanjih v mednarodnih organizacijah, kot so na primer ZN, drugače od njih nima nobena velika država nobene izredne koristi. V gospodarskem pogledu so samo breme za tistega, ki je z njimi v dobrih stikih. Vojaško pomenijo nekaj samo v malih lokalnih vojnih praskah, v služaju nove svetovne vojne bi bili brez pomena. Morda bi nekaj pomenilo njihovo ozemlje, to je pa tudi vse.

Zato trenutno nimata ne Amerika ne Rusija takih interesov do nevtralcev, ki bi lahko nudili povod za novo svetovno vojno. Kal zanjo leži trenutno samo v Evropi in to na točkah, ki jih ne moremo smatrati za nevtralne.

BESEDA IZ NARODA

V nedeljo nastopi zopet Glasbena Matica

Vsi prijatelji petja pristrčno vabljeni!

G. C.

Slovenske duhovne vaje

Cleveland, O. — Zadnji teden v novembru, 29., 30. nov., in v nedeljo, 1. dec., bodo slovenske duhovne vaje za žene in dekleta v Domu duhovnih vaj na 18485 Lake Shore Blvd. za višjo šolo sv. Jožefa na 185. cesti. Duhovne vaje bo vodil Rev. p. Fortunat Zorman, O.F.M., iz Lemonta.

Ustanovitelj slovenskih duhovnih vaj je pokojni škof dr. Gregorij Rožman. Letos poteče petnajst let, kar so bile prve slovenske duhovne vaje v Domu duhovnih vaj. Bile so to duhovne vaje za žene, od petka, 19. novembra 1948, do nedelje, 21. novembra. Na duhovne vaje je vabila tudi "Ameriška Domovina" št. 225 od 16. nov. 1948.

Za može so bile prve slovenske duhovne vaje od 17. do 19. decembra 1948. Oboje je vodil škof dr. Gregorij Rožman.

Letos torej mineva petnajst let, kar smo dobili Slovenci v Clevelandu duhovne vaje v slovenskem jeziku. Od leta 1948 so bile vsako leto slovenske duhovne vaje za može in za ženske. Za časa svojega življenja je pokojni škof dr. Gregorij Rožman, če je le mogel in če je bil v Clevelandu, sam osebno vodil duhovne vaje. Ako je bil zadržan in sedaj po njegovi smrti so pa vodili duhovne vaje kanonik Fran Koretič, p. Fortunat Zorman iz Lemonta, Rev. Franc Sodja, C.M., iz Toronta, prof. Karel Wolbank, Rev. Janez Kopač, C.M., iz Toronta, Rev. Val. Bazilij, O.F.M., in morda še kdo.

Vselej kadar imamo priliko, da opravimo duhovne vaje v slovenščini, to storimo. Velika milost je to, da nam je dana prilika, da opravimo duhovne vaje v domačem jeziku. Ako se duhovnih vaj ne bomo v zadostnem številu udeleževali, bomo zapravili priliko za slovenske duhovne vaje. Bodimo Bogu in tistim, ki nam pripravljajo duhovne dobrine, hvaležni, da imamo na razpolago prostor in slovenskega voditelja duhovnih vaj. To je milost in veliko odgovornost imamo, da te milosti dobili tudi pred vstopom v dvorano pred začetkom koncerta.

Zdravko Novak

Ozadje zaklada na dnu jezera

Odkar se je končala druga svetovna vojna, ni več miru ob nekaterih z območja Avstrije. Bržkone hočejo "raziskovalci" s tem pripraviti avstrijske oblasti do tega, da bi končno le dale dovoljenje.

Ko so si mogotci tretjega rajha izbrali "alpsko trdnjavo" za zadnje zatočišče, so tovarnjaki ponoči dovažali neproduktivne zaprete zaboje in druge posode, ki so v največji tajnosti izginjale pod jezersko gladino. Šlo naj bi za vsebino trezorjev "Deutsche Reichsbank", v vsakem izmed 22 pločevinastih zabojev naj bi bilo po dvajset zlatih palčic, v 21 zabojih pa "najbolj za-

upni" spisi rajhovskega glavnega urada za varnost.

Zanimanje za listine je očitno močnejše kot pohlep po zlatu, ki mika predvsem amaterske potapljače. Medtem ko se na primer židovske organizacije zelo malo zanimajo za zaklade, bi zelo radi dobile v roke esesovske dokumente. Seveda ne manjka ljudi, ki ji ni do tega, da bi prišla v javnost vsebina teh spisov. Sedež združenja, ki si je nadelo znanstveni naziv "Raziskovalna skupina Toplitz-See", je v Peruju, kjer živi kot izvoznik njen šef, bivši esesovski oficir in specialist za obveščevalno službo. Z zunanjo trgovino se peča njegov zaupnik v Linzu, z izvozom in uvozom se je ukvarjal tudi esesovec Rajakowitsch, ki so ga letos poleti zaprli na Dunaju, od zunanjje trgovine živi v Madridu Mussolinijev rešitelj Skorzeny, ki je baje imel precej besede pri "potapljaški akciji" prve dni maja 1945.

Nadaljnje govorice o jezerski skrivnosti: za kladov tretjega rajha niso samo potopili, marveč so jih po posrednikih že davno prej naložili na bančne račune švicarskih denarnih zavodov. Številke, ki bi omogočile dostop do tega denarja, so znane le manjšim skupinam esesovskih oficirjev, vendar niti tem ne v celoti, tako da lahko sestavijo številko določenega računa šele trije, ki pa ne vedo za medsebojno zvezo. V zabojih na jezerskem dnu — zatrjujejo govorice — so popolni spiski vseh šifriranih računov v tujih bankah.

In še: če ne bo v obdobju dvajsetih let nihče dvignil naložb, bodo sredstva prešla v bančno last. Ker so račune odprli leta 1944, bi bilo torej po letu 1964 vsega konec. Zato se je začel "zadnji start bivših", kakor pišejo v tej zvezi nekatere listi, ki dodajajo, da švicarskim bankam iz povsem razumljivi razlogov ni do tega, da bi pred potekom 20 let prišla v javnost vsebina "esesovskih hranilnih knjižic", na katere so baje naložili milijardni zneski.

Po vsem tem je težko ločiti resnico od praznih govoric, vendar o tem, da je jezerska skrivnost večja kot okoliške gore, ne dvomi nihče izmed tistih, ki poznajo trdovratno vztrajnost podobnikov iskanja jezerskega zaklada.

Ker je jezero Toplitz državna last, ne gre brez dovoljenja avstrijskih oblasti. Poleti 1959 so ga dale neki nemški ilustrirani reviji. Potapljači so dvignili z dna sedem zabojev s kopico ponarejenih britanskih bankovcev, ki so jih pod nadzorstvom esesovcev izdelovali jetniki v koncentracijskih taboriščih in s katerimi so Nemci plačevali vojne vohune. V zabojih so bili tudi podatki o ponarejalnicah v koncentracijskem taborišču Sachsenhausen ter matrice, prazni orožni listi in razne druge police. Vodja odprave je takrat govoril o več grozljivih pismih, ki jih je dobil, in o sabotaži na jezerskem splavu. Akcija so kmalu zaključili, čeprav so opazili še več zabojev. Potem so se širile govorice, da je vne- raziskovalcev splahnela zaradi izdatnih podkupnin in še številnejših tihih groženj.

Ponovni poskusi privatnikov priti do jezerskega "zaklada" tekom letošnjega poletja, pri katerih je neki Zahodni Nemec našel smrt, so pripravile avstrijske oblasti, da so se same lotile dela. Z radarjem in televizijskimi kamerami so pregledale jezersko dno, pa niso odkrile, kot je bilo objavljeno, "nobene sledi" za jezerskimi zakladi. Privatnikom je vsako stikanje ob jezeru in po jezeru prepovedano. Oblasti skrbno pazijo na vso jezersko okolico in na vse dohode do jezera.

Da bi zadnje iskanje avstrijskih oblasti in njihova izjava, da v jezeru ni nobenega "zaklada", prepričali vse njegove

Lilijina "Matura"

Cleveland, O. — Veseloigra "Matura" bi prav tako lahko imela naslov "Koš za papir" ali "Papir v košu", "Smarjetna gora" ali "Večna ljubezen", pa bi nam vsak teh naslovov povedal o vsebini igre prav toliko, kolikor nam pove "Matura". Igra se mature, končnega izpita na ženski gimnaziji, še dotakne ne. Ne le, da nič ne pove o maturi sami, tudi neskončne skrbi pridnih učencev in lahkotne brezskrbnosti tistih, ki stavijo "na srečo", ji ni niso mar. Prav tako nam ne skuša slikati razpoloženja profesorjev, ki so razred vzgajali in ga privedli do končnega izpita in s tem tudi sami dosegli mejnik življenjskega dela. Da ima naslov "Matura" sploh kako opravičenost, se človek zave šele v zadnjem delu, ko na odru stoji prej pla-ha učenka, ki je s celim razredom občudovala ravnatelja, se norčevala iz rogovilastega profesorja m a t e m a t i k e, nagajala sitni profesorici, pa gledala, da je vse znala in dobila najboljšo spričevalo, sedaj, kako uro po maturi, pa je samostojno dekle, ki ponjo pride zaročenec, da jo odpelje v življenje.

Sestavljalec tega odrskega dela je enostavno postavil na oder karikature šolnikov, ki naj vzgajajo in vodijo mlada dekleta, pa si sami niso znali ali ne mogli zgraditi normalno rednega in srečnega življenja, niti dobiti zadoščenja v svojem poklicnem delu, čeprav ga izvršujejo natančno in vestno. Leto so jih potopila v zunanjo množico predpisanih opravkov in njihove osebne skrbi in težave. Odmaknili so se razpoloženju, razumevanju in doživljanju mladine, ki bi jo morali temeljito poznati.

Na odru se srečata ta dva svetova: zbor čudaških profesorjev in profesorice in osmi razred maturantk, mladenk, ki jih v glavnem v celi igri zastopa obtožena učenka Slaparjeva; le včasih ji pride pomagat nekaj součenk, da bolj podčrtajo navno-nedolžno mladost, ki ima do vsakega teh čudakov svoj čisto poseben odnos. "Mučni" in smešni prizori zabavajo gledalce v treh dejanjih kak dve uri.

Igralci Lilije so storili, kar je bilo mogoče, da bi igra učinkovala in zabavala. Rekli bi, da uspeh igre sloni na težki vlogi Katje Slaparjeve, učenke, ki jo je ljubko in na vse strani primerno igrala Rotija Mauerjeva. Sršenasta profesorica dr. Klotilda Mozolje, ki jo je podala gospa Mimi Mauerjeva, obtoži učenko, da je pisala ljubavno pismo. Našla je v košu za papir zmečkan list in ugotovila, da ga je pisala Katja. Bil je to napis o pomladi in ljubezni. Dekle je to deloma prepisalo iz knjig, deloma dodajalo svoje

iskalce, da je njihov nadaljni napor zastoj, je malo verjetno. Brez dvoma bo prihodnje poletje zopet kak podjetje skušal rešiti jezersko skrivnost in priti do "zaklada", kot je to storil omenjeni Nemec, ki se je potopil v potapljaški obleki v jezero, pa se iz njega ni več živ vrnil.

Velika daljava

Moderen avtomobil je po sodbi strokovnjakov zaslužil "pokopališče" šele, ko je napravil vsaj 125.000 dolgo potovanje.

Nad polovico

Farmarji in drugi mali lastniki imajo v svojih rokah okoli 57 odstotkov vsega uporabljivega gozda na naši deželi.

Kulturna kronika

fantazije, potem pa list zmečkal o in odvrlo v koš. Ker je profesorica kot obsedena iskala obtežljivo gradivo proti šolarkam, je končno našla ta list v košu. Dekle pove iskreno in preprosto po resnici, kako je do tega napisala prišlo, profesorski zbor ji pa nič ne verjame in šolniki se razdele v "rablje", ki bi dek-le radi "obglavili", spodili iz šole, in dobrotnike, ki bi ji ves greh milostno odpustili. Slede posvetovanja in razgovori in končno celo učiteljska konferenca in zaslišanje dekleta pred celim zborom. V vsaki sliki je nekaj karikature, izbruhov, prepirov, očitkov in smešnih neumnosti, ki odkrivajo, da je dekle dejansko žrtev vseh mogočih osebnih težav in računov med šolniki in njihovim zasebnem življenju. Vse se končno razjasni, dekle maturira in v urad zaljubljenega ravnatelja jo pride ženin iskat.

Jakomin je upodobil ravnatelja ženske gimnazije, ki se dostojanstveno giblje med profesorici in učenkami, ne razume, pa na nobene ženske prav, ne razrednice, ki petnajst let upa, da ga bo prigarala, ne učenke, ki preprosto pove, da ga ima rada, kot ga imajo vse sošolke rade. Odmerjenost in preračunana gosposkost v Jakominovi igri je dala ravnatelju pravno podobo.

Odar Miro je kot profesor filozofije slikal žalost in ciniznost človeka, ki je dober, pa mu je končno že vseeno, zanj nima nobena reč več velike cene, saj itak mora po maturi v pokoj, ki mu je odhod iz življenja in dela, ki ga je imel rad. Odar je dal močno podobo moža, ki izven svojega poklica ne vidi nikakega smisla več. Dragar Avstuje je bil prav dober mlad učitelj, ki nobene stvari ne jemlje zares. Grdin Stane je zelo pozidignil živahnost igre z močnimi povdkari v besedi in kretnji, ko je predstavil profesorja za računstvo, ki doma radi oblastne žene še muha ni, v šoli pa zato ves dan skuša biti sršen. Gospa Mauer je kot profesorica dr. Klotilda Mozolje silno močno predstavljala razočarano žensko, ki nima sreče ne v osebni ljubezni ne v družbi, in je prepričana, da jo ves svet sovražijo. Zato tudi ona bode na vse strani, se znaša nad vsem in nad vsakim, s posebno slastjo pa nad učenkami. Jelka Pretnarjeva nam je dala izvrstno podobo mravljično pridne, vedno hrepeneče samice, ki jo je sama dobrot. Ze petnajst let gara za ravnatelja in po njem hrepeni. Čeprav zastoj, hrepeni pa le kar naprej. Iz ljubezni do njega ljubi ves zavod, vse učenke. Tomine Ivica je postavila kar tipično telovadno učiteljico, ki ji prepripi starejših niso mar. Dober je bil Švajger Jure v vlogi mladega fanta. Hren France je kot šolski sluga vzbujal pozornost z markantno masko, pokroviteljsko počasnim kretanjem in hudomušno gestjo. Ljubko in pristrčno so nastopile učenke Stanonik Majda, Novak Mojca, Švajger Marjetka in Brigitte de Pretis.

V težki vlogi Katje Slaparjeve je Mauerjeva Rotija zaslužila posebno pohvalo. Morala je slikati preplašeno, obtoženo učenko, se razživeti v bistro in živahno zagovornico tja do trmaste upornice, ko čuti krivico in je bila najlepša, ko je zagorela v bolečini in skrbi, da bi mogla njena dogodivščina povzročiti očetu žalost in srčnomo.

Dobro so igrali, lepo in razločno izgovarjali, skladnost je bila točna, razvoj slik in dejanj n e p r i s i l j e n o n a r a v e n . Občinstvo, ki ga je bila polna dvorana, je z zanimanjem sledilo, odobravalno in se od srca nasmejal. Naj Lilija to splošno zadovoljnost in uspeh sprejme v zadoščenje in kot novo pobudo.

M. K.

OBZOR

Sem in tja po Milwaukee

Milwaukee, Wis. — V naši slovenski naselbini je v letošnji sezoni velika razgibanost. Pozna se, da stari duh zavednosti še ni umrl, nasprotno vedno bolj čutimo, da kri ni voda in da svojega rojstva ne moreš zatajiti. Narod in jezik sta dve dobrini, ki jih ne moremo zatajiti, ker če bi to storili, se odrečemo svojemu bistvu in delamo proti naravi. Nikogar ni treba biti sram, da je Slovenec. Naša kultura je stara nad tisoč let in z njo prav tako pomagamo graditi veliko Ameriko, kakor to delajo drugi narodi.

Naša skupina v Milwaukee si je nadelo nalogo ne samo se je kulturno udeleževati, ampak kulturo tudi pospeševati. Da to dosežemo, smo Slovenci v Milwaukee odprli slovensko šolo, in to kar dva razreda, za prav mlade in za starejše otroke, ki že kolikor toliko obvladajo jezik. Šola se vrši vsako soboto zjutraj ob devetih v dvorani sv. Janeza na Deveti cesti. Lepo število otrok se je prijavilo. Veselje je gledati otroke in jih poslušati, kako čeblijo po slovensko, kakaj učitelja jim ne dovolita, da bi smeli med poukom govoriti angleško. Prav z veseljem so se otroci poprijeli učenja, kar dela veselje učiteljem in staršem. Mlajše uči gospa Rozinova, starejša pa župnik sv. Janeza. Se mu kar čudimo, kje še dobi toliko časa poleg vsega drugega dela. Le kar naprej! Vsako delo prinese uspeh. Zares žrtve morajo biti.

Poleg šole se je mladina na pobudo starejših začela posvečati telovadbi. Ker naš prezident toliko govori o fizični spodobnosti mladine, si mladina misli, da bo to lepa prilika, da izvršiti v dejanju. Fante vodi gospod Franc Rozina, dekleta pa gospa Herta Majhenich. Izgleda, da otroci komaj čakajo, da se morejo malo iztelovaditi.

Ze nekaj časa imam namen vam napisati par misli o novi Slovenski radio uri. Naslov ima "Slovenska kulturna radio ura". Začela je prav skromno. Kakor vijolica, ki jo zagledaš šele, ko si začutil njen vonj, tako je ta ura začela utirati pot v slovenske domove po svoji lepi izdelavi. Uro je užitek poslušati. Spored prikazuje in podaja kulturo slovenskega naroda, ki se kaže v njegovem življenju, besedi, pesmi in glasbi. Ko je ura začela delovati, sta gg. Vladimir Kralj in Marijan Zovic, ki vodita Slovensko radijsko uro, rekla, da bo ura služila pouku, zabavi in odihlu vseh Slovencev. Z zadoščenjem lahko ugotovimo, da je ura dosedaj to dosegala v polni meri. Oddaje so vsako nedeljo zjutraj od 9. do 10. ure na 103.7 valu FM - Radio Wauwatosa. Zelim ji veliko uspeha!

Udeležil sem se sestanka Slovenskega društva Triglav. Čeprav ni bilo nobenega predavanja, je bil sestanek zelo zanimiv. Poleg branja zapisnika in poročila o preteklem delu in prireditvah in blagajniškega poročila, so nam prebrali tudi pravila, ki so bila sprejeta na občnem zboru v oktobru mesecu. Prebrali so nam jih zato, da nam bo ostalo v spominu, kar je bilo takrat sklenjenega in da sedaj popravimo, kar je morda napačnega. Pravila bodo predstavili v angleščino in jih poslali v Madison, ki je prestolnica države Wisconsin, v potrdilo. Tako naj tudi ameriška javnost ve, da ne spimo in da delamo za dobrobit skupnosti. O pravih blih bom poročal bolj podrobno pozneje, ko bodo pravila "na svitlo dana".

Na sestanku smo tudi zvedeli, da se pripravlja knjiga, ki bi popisala življenje novonastajajočih društev v zadnjih petnaj-

stih letih. Drugo leto, 1964, bo 15 let, odkar so prva društva začela delovati. Tudi naše društvo Triglav je bilo naprošeno, naj da svoj prispevek. Člani so odločili, da hočejo sodelovati s svojim prispevkom, to je s kratko zgodovino življenja in dela društva. Rekli so: "Ni, da bi se s tem bahali, ali povedati pa le hočemo, da v tem času nismo spali, ampak pridno delali, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče."

Pri tem sestanku so se tudi zmenili o delu, ki ga bodo posamezniki prevzeli za časa igre, ki jo društvo prireja. Pripravljenost, ki so po posamezniki pokazali pri prevzemanju dela, je zares občudovanja vredna. Društvo pripravlja igro "Pri kapelici". Igra ima tri dejanja. Napisal jo je znani borec za slovenske pravice p. Kazimir Zakrajšek, O.F.M. Igro režira Alois Galič. V igri nastopa dvanajst oseb. Zelo se trudijo, da bo igra podana v splošno zadovoljstvo vseh. Poleg igre bomo imeli tudi nastop mladih harmonikarjev in pevskega kvarteta. Predstava se začne ob treh popoldne. Po predstavi bo prosta zabava s plesom. Po stregli bodo tudi z večerjo. Na razpolago bodo domače krmavice in pečnice s krompirjem in kislim zeljem. Kako bi mogli zamuditi tak prijeten popoldan. Vsi Slovenci v Milwaukee in okolici, kakor tudi od drugod, so prisrčno vabljeni in dobrodošli!

Odbor društva je sporočil članom, da društvo pripravlja miklavževanje in sicer na drugo nedeljo v decembru, dne 8. decembra. Slovenska šola bo nastopila z igro "Miklavž prihaja". Igra ima dva dejanja. Prvi obravnava nesrečo duše, ki je pogubljena, drugi pa srečo duše, ki je rešena in je sprejeta v nebesa. Priprava je v rokah gospoda in gospe Franka in Marice Rozina in gospe Herte Maj-

heničeve. Veličasten bo prizor: prihod Miklavža. Miklavževanje je dostopno vseh javnosti, ne samo članom društva. Obdajanje otrok oskrbijo starši sami. Obrnejo naj se na Franka Mernika, ki bo na razpolago na dan miklavževanja od 10. ure naprej do 12. in eno uro pred začetkom prireditve same. Miklavževanje se bo začelo ob 3. popoldne. Ze sedaj vabimo ljudi na to miklavževanje.

Duhovni vodja je potem poročal o smrti msgr. Matije Skerba, katerega pogreba se je sam udeležil. Povdaril je, da je prav, da se spomnimo tega pomembnega Slovenca in borca za pravice slovenskega naroda.

Med drugim je tudi prinesel misel, da bi bilo prav, če bi društvo v bližnji bodočnosti posvetilo enega od svojih sestankov obletnici velikih slovanskih apostolov svetih bratov sv. Cirila in Metoda. Njihov pomen je velik ne samo na misijon-skem, ampak tudi na književnem polju.

Kakor vidite, delavnost in razgibanost društva nam pokaže, da Slovenci v Milwaukee-ju veliko delamo za splošno dobro njegovo kulturnega življenja.

Turška republikanska stranka pogorela pri občinskih volitvah

ANKARA, Tur. — Pri zadnjih občinskih volitvah preteklo nedeljo je zmagała stranka pravice, naslednica nekdanje demokratske stranke, ki jo je vodil Menderes. Republikanska stranka, ki jo vodi ministrski predsednik İnönü, je zgubila prvo mesto. Nekateri celo pričakujejo, da je stranka pravice dobila kar 65% vseh glasov.

Izid občinskih volitev lahko sproži parlamentarno krizo. Ako bi namreč stranka pravice zahtevala rekonstrukcijo vlade in mesto ministrskega predsednika, bi se temu gotovo uprli vojaški krogi, ki so pred par leti nasilno vrgli vladno demokratske stranke. Stranka pravice še

ni povedala, po kakšni politični poti misli hoditi kot največja turška priznana stranka.

Kongresnik Vinson se umika iz politike

WASHINGTON, D.C. — Kongresnik Vinson spada med odlične politične "bogove", saj sedi v predstavniškem domu že skoraj 50 let in je nad 30 let predsedoval najprvo odboru za vojno mornarico, potem pa do današnjega dne odboru za oborožene sile. Svoje delo je zmeraj jemal zares, zato o naši narodni obrambi ve več kot generali in admirali.

S časom se je tudi on nalezl oblasti in gospodaril precej samozavestno v odboru. Tudi sporov z vojaškim vodstvom v Pentagonu in s federalnimi tajniki za narodno obrambo ni imel malo. Ko je te dni praznoval 80. rojstni dan, je dejal, da se bo umaknil iz politike in ne bo več kandidiral.

Z njim bo izginila s Kapitola markantna politična osebnost, ki jih žal ni ravno preveč v našem političnem življenju. Naslednika ne bo pustil za seboj, kot ga tudi ni njegov dolgoletni prijatelj in sedaj že pokojni predsednik predstavnikega doma Sam Rayburn. Morda je to za Kongres največja škoda.

Presaditev ledvice vedno zanesljivejša

CLEVELAND, O. — Na Cleveland Clinic, ki je znana po vsej deželi zaradi svojih uspehov pri operacijah srca, so v zadnjega pol leta "presadili" 11 oseb eno ledvico s polnim uspehom. Zadnja operacija te vrste je bila izvršena preteklo nedeljo, ko je dr. E. F. Poutasse presadil tujo ledvico v Paula Kuhna, trgovca z avtomobili iz Indianapolisa.

Nekaj časa so bile uspešne le presaditve ledvic dvojčkov, kasneje je uspelo presaditi uspešno tudi ledvice najbližjih sorodnikov. Od 11 presaditev v tukajšnji kliniki v zadnjega pol leta je bilo nekaj takih od sorodnikov bolnikov, nekaj pa od čisto tujih ljudi. V tem je poseben uspeh in napredek.

Moški dobijo delo

Dela za moškega
Iščemo pomočnika vozniku tovornjaka, starega nad 18 let.

ACME CHAIR RENTAL CO.
1210 E. 79 St. (226)

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 4 sobe in kopalnico blizu E. 55 in St. Clair Ave. Najemnina \$35. Vprašajte na 1334 E. 55 St. X

V najem

Šest lepih sob, žalužijska vrata, privatna klet in furnez, na 1034 Addison Rd. Vprašajte se na 6424 St. Clair Ave. telefon IV 1-5380. (227)

V najem

Štiri sobe v izvrstnem stanju, žalužijska vrata, parkališče, na 5500 St. Clair Ave. Vprašajte se na 1353 E. 55 St. v trgovini s klobuki. Telefon IV 1-5380. (227)

Stanovanje

4 sobe oddamo v najem družini brez otrok na 953 E. 76 St. spodaj. —(226)

Družabnica

Iščemo Slovenko, da bi delala družino in živela pri starejši ženski. Kličite KE 1-3697. (225)

Naprodaj

2 knjigi, ZGODBE SV. PISMA, ki jih je natisnila in izdala družba sv. Mohorja v Celovcu leta 1894. Pokličite KE 1-9026. (225)

V najem

Opremljeno sobo in kuhinjo oddamo moškemu, na 6014 Glass Ave. telefon EX 1-8601. —(226)

Stanovanja oddamo

Oddamo pet stanovanj, po 4 ali 5 sob, na St. Clair Ave., v slovenski okolici. Kličite agenta Charlesa Lausche, telefon 241-6388. (233)

Karpenter — stavbenik

Izvršujem vsakovrstna hišna popravila. Cene zmerne, delo z jamčeno. Kličite po 6. uri zvečer LI 1-4337. —(226)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja enodružinski bungalow blizu cerkve sv. Kristine v Euclidu. Za ogled kličite 481-5704 ali pridite na 904 E. 214 St. (225)

Naprodaj

Sedem let stara ranch hiša, 5 sob, 2 spalnice, prostor za tri zgoraj, polna predeljena klet, rekreacijska soba, priključena garaža za dva avta, lot 85x150, lep vrt, nekaj sadnega drevja, na 1838 Sunset Dr., blizu Richmond in Char-don Rd. Cena izpod \$30,000. Ogled med tednom od pol petih dalje, ob sobotah in nedeljah ves dan. (226)

V najem

Na E. 71 St., oddamo 5 sob s kopalnico. Privaten vhod, zgoraj. Otroci dobrodošli; najemnina zmerna. Pred 6. uro kličite UT 1-6587, po 6. uri FA 1-0021. (227)

Naprodaj ali v najem

12-sobna hiša in gostilna; 4 sobe so zdaj prazne in 4 pa 1. nov., vse na enem nadstropju. Cena po dogovoru; v bližini cerkve sv. Franciška in sole. Kličite WH 4-2360. (231)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2327

UPORABLJAJTE EAGLE ZNAMKE KOT DENAR V VSEH 4 MAY COMPANY TRGOVINAH:

MAY'S BASEMENTS

Razprodaja!

Posebna nabava!

1200 PAROV! ŽENSKIH PRVOVRSTNIH

toplo podloženih škornjev

Izdelani pri enem od vodilnih izdelovalcev škornjev v Združenih državah

Ravno ob pravem času za slabo vreme!

14.99 do 16.99

Perfektni po

6.99 par

100% nepremočljivi, prvovrstna kakovost, vinyl vrhnje usnje, gumijasti podplati. Estro vlaknasta podloga za prijetno toploto, 100% bombažasta opetnica. V prodaji v najboljših trgovinah s čevlji po vsej deželi. Z nizko peto, s srednjo peto, s kockasto peto, s kopicasto peto, nizki ali visoki — kozaški, dokolenski. Črni, rjavi, kožnati, beli, beže. Velikosti 5 do 10 v skupini.

ALI NOSITE IZREDNO VELIKE MERE?

7.99

Samo 200 parov, mere 11 in 12. Za ženo, ki je vedno prizadeta... tudi za njo imamo prave škornje! Nakupujte danes in bodite zgodnji!

Samo v mestu

Za pisarnih in telefoničnih naročil ne sprejemamo

KLETNI ODDELEK ŽENSKIH ČEVLJEV

THE MAY COMPANY, V MESTU IN PODRUŽNICAH

SEDAJ!

Stroh's ekonomični 8-zavišek - Nič depozita - Nič vračanja!

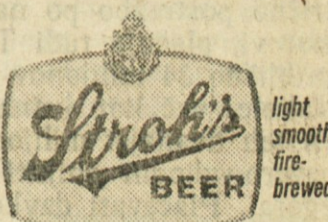
8

12-UNCNIH
STEKLNIC
PRIKLADNO!
TRDNO!

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

EKONOMIČNO, to je prava beseda za Stroh's novi zavitek z 8-steklenicami. Tako dobro v steklenicah — in tako prikladno. Vzemite jih 8 še danes. S tem ste na najboljši poti do resničnega ugodja... vsak čas... s Stroh's pivom. Vedno prvovrstne kakovosti... po priljubljenih cenah vsepoved.

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Trgovci, ki so po poti drugovalj Zbišku in ostalim plemičem, so ostali v mestu, ti pa so šli dalje proti staremu gradu, v katerem je stanoval knez in ki se je s svojimi steklenimi okni kljub metežu veselo zasvetil pred njimi, ko so prišli bliže.

Dvižni most je bil spuščen na jarek, ker so stari časi litovskih napadov minili, a križarji, ki so slutili vojno s poljskim kraljem, so sami iskali prijateljstva mazovskega kneza. Eden izmed knežjih ljudi je zatrobil v rog in vrata so se takoj odprla. Pri vratih je bilo nekoliko lokostrelcev, toda na ozidju in na nasipih ni bilo žive duše, ker je knez dovolil, da so straže opustili. Gostom je prišel naproti stari Mrokota, ki je bil prispel že pred dvema dnevi, jih pozdravil v knezovem imenu, jih spremil v sobe, kjer so se lahko primerno preoblekli za k mizi.

Zbiško ga je začel takoj izpraševati o Jurandu iz Spihova, pa je odgovoril, da ga še ni, ali da ga pričakujejo, ker jim je namreč obljubil; a če bi bil huje obolel, da bi bil dal vedeti. Vendar so poslali naproti nekoliko jezdecev, ker takega meteža ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

"Torej bo morda v kratkem tu."

"Verjetno, da bo" v kratkem. Knežinja je dala postaviti zanje skledo pri skupni mizi."

Dasi je bilo Zbiška vedno nekoliko strah Juranda, se je vendar razveselil v srcu in govoril sam pri sebi: "Naj stori karkoli hoče, tega vendar ne more preprečiti, da ne prispe sem moja žena, moja najdražja Danuška!" In ko si je to ponavljal, je komaj mogel verjeti svoji sreči. Potem je pomislil, da mu je morda že vse priznala, ga morda pridobila in izprosila, da jo takoj odda. "V resnici, kaj naj stori boljega? Jurand je pameten

mož in ve, da jo tako vzamem četudi bi mi jo branil, ker je moja pravica močnejša."

Medtem ko se je preoblačil, se je razgovarjal z Mrokoto, izprašujoč ga o zdravju kneza, a posebno knežnje, ki jo je že od takrat, ko je bil Krakovu, vzljubil ko lastno mater. Razveselil se je tudi, ko je izvedel, da so v gradu vsi zdravi in veseli, dasi je knežinja zelo hrepnela po svoji mili pevki. Sedaj ji igra na lutnji Jagienka, katero ima knežinja precej rada, a ne tako.

"Kakšna Jagienka?" je začuden vprašal Zbiško.

"Jagienka iz Velgolasa, vnukinja starega gospoda iz Velgolasa. Lepa deklica, ki se je vanjo zaljubil tisti Lotarinžan."

"Torej je gospod de Lorš tukaj?"

"Kje pa naj bi bil sicer? Saj je iz lovskega dvorca prišel semkaj in sedi tukaj, ker

mu je dobro. Naš dobri knez ni nikjer brez gostov."

"Rad ga bom zopet videl, ker je vitez, ki mu ga ni enakega."

"Tudi on vas ima rad. Toda pojdiva že, ker knez in knežinja že sedita za mizo."

In sta šla. V jedilnici je v dveh kaminih gorel velik ogenj, na katerega so pazili služabniki, in bilo je že polno gostov in dvorjanov. Knez je vstopil prvi v družbi vojvode in nekoliko pribočnikov. Zbiško je pokleknil predenj in mu poljubil roko.

Knez ga je objel okoli glave, ga odvedel nekoliko v stran in rekel:

"Že vem vse. Neprijetno mi je bilo spočetka, da ste to storili brez mojega dovoljenja, a v resnici ni bilo časa, ker sem bil jaz takrat v Varšavi, kjer sem hotel tudi praznovati praznike. Sicer pa je znana stvar, da ženski ne nasprotuj, če se česa loti, ker nič ne dosežeš. Gospa knežinja vaju ima rada kakor mati, a tudi jaz ji rajši ugodim kakor

nasprotujem zato, da ji prihranim žalost in solze."

Zbiško se je drugič sklonil h knezovim kolenom.

"Bog daj, da bi se mogel kdaj oddolžiti vaši knežji milosti!"

Zahvali njega, da si že zdrav. Povej knežinji, kako sem te ljubeznivo sprejel, ker jo bo zelo razveselilo. Pri Bogu! Njeno veselje — moje veselje! Jurandu tudi izpregovorim zate dobro besedo in tako mislim, da bo dal dovoljenje, ker ima tudi on knežinjo rad."

"Tudi če bi je ne hotel dati, je moja pravica prva."

"Tvoja pravica je prva in se mora vdati, toda blagoslov vama lahko odreče. S silo mu tega nihče ne izdere, a brez roditeljskega blagoslova tudi božjega ni."

Zbiška je zaskrbelo, ko je slišal te besede, ker o tem doslej ni razmišljal. V tem trenutku pa je vstopila knežinja z Jagienko iz Velgolasa in z drugimi dvorjankami, zatorej je skočil, da se prikloni gospe, ona pa ga je sprejela še milostljiveje od kneza in mu začela takoj praviti o pričakovanem Jurandovem prihodu. Saj skleda so že postavljene zanju, a ljudje so odposlani, da jih pripeljejo iz tega meteža. Z božično večerjo ne smejo odlašati, ker "gospod" nima tega rad, toda oni pri-

dejo gotovo, preden se konča večerja.

"Kar se tiče Juranda," je govorila knežinja, "bo po božji volji. Ali mu povem že danes vse ali pa jutri po božjem pravilu, a knez je tudi obljubil, da doda svojo besedo. Jurand je neupogljiv, a ne za tiste, ki jih ljubi, in ne za tiste, ki jim je dolžan."

In je začela Zbišku govoriti, kako naj se vede pred tistom, da ga, Bog obvari, ne razžali in ne razjezi. Bila je sploh dobre volje, a kdor bi bolje poznal svet in imel jasnejši pogled kakor Zbiško, bi bil opazil v njenih besedah nekaj nemir. Morda je bilo to zato, ker gospod iz Spihova ni bil lahko dostopen človek, a morda je začelo knežinjo tudi vznemirjati, da jih tako dolgo ni. Vihar na dvorišču je postajal vse večji in vsi so govorili, češ kogar zaloti na odprtem polju, ta tudi lahko tam ostane; knežinji pa je prišla na pamet tudi druga možnost; če je namreč Danuška priznala, da je že poročena z Zbiškom, se je oče razsrdil in sklenil, da ga sploh ne bo v Čehanov. Vendar pa gospod ni hotela izdati Zbišku, kaj jo teži, a saj tudi ni bilo časa za to, ker so služabniki začeli nositi jedi in jih razvrščati po mizi. Vendar je Zbiško še utegnil ji objeti nogo in jo vprašati:

"A če prideta, kako bo, mi lostljiva gospa? Mrokota mi je pravil, da je za Juranda posebna soba, kjer se tudi za oprode najde seno za počitek. Toda kako bo?"

A knežinja se je zasmejala, ga udarila nalahko z rokavico po obrazu in rekla:

"Tiho! Kaj! Glejte ga no!"

In odšla je h knežu, pred katerega so točaji že porinili stol, da je lahko sedel nanj. Prej pa mu je vendar eden

izmed njih podal plitko skledo, polno narezanega kolača in oplatnikov, ki jih je moral knez deliti z gosti, dvorjani in služabniki. Drugo podobno je držal za knežinjo lep deček, sin sohačevskega kaštelana. Na nasprotni strani mize je stal duhovnik Višonjek, ki naj bi blagoslovil na dišečem senu postavljeno večerjo. Tedaj se je med vrati pokazal človek, pokrit s snegom, in začel glasno kričati:

PRISLAN PROVISION

SLOVENSKA MESNICA STANKO PRISLAN
1147 Addison Rd. EX 1-1419

Naše posebnosti ta teden:

PORK CHOPS Center Cut	79c LB.	Roll Pork Roast Boneless	59c LB.
CHICKEN LEGS	45c LB.	BABY BEEF LIVER	49c LB.

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

TO...

THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY
CLEVELAND, OHIO

NUMBER 50501

\$12,000,000 DOLLARS

PAY TO THE ORDER OF *Cleveland-Northeast Ohio*

Twelve Million and no/100

The Illuminating Company

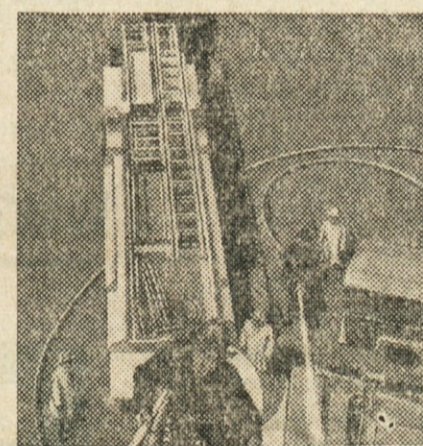
IZENAČI TO

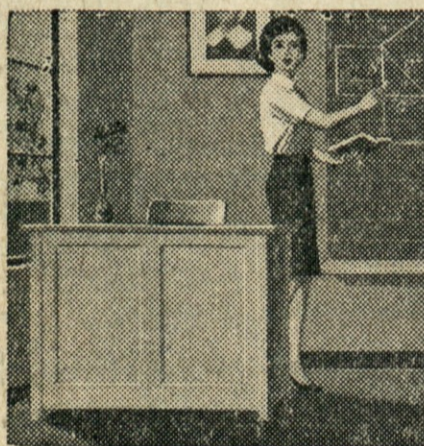
Pet novih šol po \$1,000,000

Plače za 600 policajev

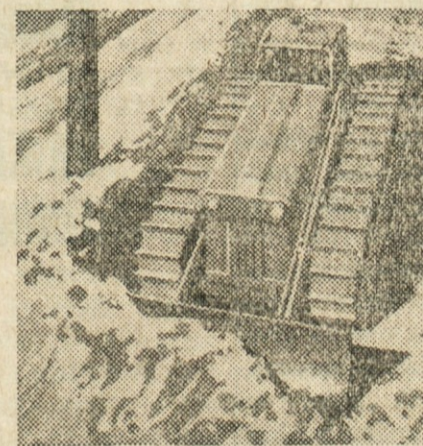
Deset novih gasilskih voz z lestvami

Plače za 600 učiteljev

100 novih policijskih voz

Deset novih naprav za odstranjevanje snega

Vlagaletjsko lastovane, davkoplačujoče družbe, kot je The Illuminating Company, služijo svojim odjemalcem boljše in na več načinov. Dodatno k temu, da vas preskrbujejo z zanesljivo električno postrežbo po najnižji možni ceni, nosimo z vami tudi delež vladnih stroškov. Prav tako kot vi, plačuje tudi The Illuminating Company davke... federalne, državne in lokalne... približno 34 milijonov na leto. Kako to koristi vsakemu prebivalcu severo-vzhodnega Ohia? — Takole: več kot dvanajst milijonov dolarjev davčnega denarja ostane tukaj, v naših naselbinah. In teh dvanajst milijonov, ki jih plačamo za krajevni nepremičninski davek v clevelandski — severo-vzhodni ohijski naselbini, lahko krije stroške za nabavo vseh predmetov, ilustriranih zgoraj. Plačevati davke, je del tega, biti dober državljan... to je ameriški sistem svobodnega tekmovanja. — In The Illuminating Company je ponosna, da je del tega.

The ILLUMINATING Company
An Investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

CHICAGO, ILL.

MALE HELP WANTED

CRAFTSMEN WANTED
CLASS "A" TOOL AND
DIE MAKERS

Apprenticeship or equivalent required. Must be able to plan, construct, alter or repair small precision punch press, dies, drill jigs, assembly fixtures and riveting tools. Try out, diagnose and correct tooling troubles.

Set-up Men-Automatic Screw Machines. Must be able to set spindle automatics. Top rates and fringe benefits. New Airconditioned plant. Write to:

Personnel Manager
SCM CORPORATION
P. O. Box 432
Orangeburg, S. C. (226)

HOUSEHOLD HELP

WOMAN TO LIVE IN. Room and Board. Child care. 3 children, ages 9, 6 and 2 yrs. old. Own room and bath. Permanent. Good pay. References. PH. 627-4670. (228)

REAL ESTATE FOR SALE

RIVERSIDE — By Owner — 6 Rm. 2-Bedrm. Ranch. Gas heat, Appl., Carpeting, Drapes, S-S., 2 car gar., Landscpd., Close to Schools. \$31,000. 447-2441. (225)

MAYWOOD — 3 Bdrm. well dec., Ranch. Lg. cab. kit., Full bsmt., w/ laundry, work shop, bilt-in-bar and kit. 2-car gar., Privacy fenced yard. Only \$16,900. 345-9109. (225)

2 YR. OLD ultra modern, de luxe 6 rm. ranch, plus 3 rm. garden apt., 2½ car gar. Has everything. Must see to appreciate. By Owner. — GL 6-3795. (225)

ARLINGTON HTS. — By Owner — 6 Rm. Col., 3 lg. bdrms., 2½ ba., Sep. Dining Rm., Lg. Kit., built-in oven, range, disposal, Firepl., Close to schools. \$28,000. 255-5718. (226)

BENSENVILLE — BY OWNER
5 Rooms — 3 B. R. ranch. Enc. porch, 1½ car gar., nicely landscpd. lot, conv. to schools, inspection invited. Only \$16,500. 415 S. May. 766-0395. (226)

PALOS PK. — 132' brk. ranch, 2½ Ac., 20x30 pnd. liv. rm. w/firepl., bar; 4 lge. bdrms., 1 pnd., 2 w/firepls; 2 full baths; din. rm; lge. kitch. Panid. fam. rm., Brk. bar-b-q., 2 c. att. gar. A real bargain at \$50,000. GI 8-5009. (227)

V blag spomin

SESTE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
SOPROGA, OČETA,
STAREGA OČETA IN BRATA

Antona Babič

ki je umrl 21. novembra 1957. leta.

Sest let minilo je že, odkar si šel od nas, vendar Tvoj spomin ostal je, da jih pripeljejo iz tega meteža.

S cvetjem Tebi grob krasimo v trajen ljubeč Ti spomin, Misel ena nas tolaži: da za Tabo bomo šli, tja, kjer večno bo plačilo, ki ga zdaj uživaš Ti!

Zalujoci:

BERTA, soproga
SINOVI in SNAHE
VNUKI, VNUKINJE in PRAVNUK
SESTRE in SORODSTVO.
Cleveland, O., 21. novembra 1963.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA SOPROGA,
OČETA IN STAREGA OČETA

Louis Russ

ki je umrl 21. novembra 1961.

Truplo Tvoje pod gomilo že počiva leti dve, duša Tvoja pa raduje se v srečni večnosti.

Ni minilo nam še dneva, ni minilo še noči, brez spominov naših na Te, kar zapustil nas si Ti.

Zalujoci ostali:

FRANCES, soproga
RAYMOND, sin
MARILYN MEDVES, hči
osem vnukov in vnukinj
in ostali sorodniki.
Cleveland, O., 21. novembra 1963.

CHICAGO, ILL.

MOBILE HOME FOR SALE

4' x 40' MOBILE HOME, like new. By Owner. No reas. offer refused for quick sale. GI 8-1804. (225)

62 NATIONAL 45 x 10, 2 Bedroom, best offer. — Phone GEneral 8-7879. (225)

CEMETERY LOTS FOR SALE

6 GRAVE LOT IN RIDGEWOOD CEMETERY.

Choice section. Perpetual care. — reasonable. — Call MU 4-1059. (225)

DOGS FOR SALE

POODLES — Apricot and wht., Male, Female, A.K.C. \$100 each. Private Owner. — AV 3-1477. (225)

GERMAN SHEPHERD Pups. AKC. Top line. 10 weeks. \$75-\$100. By private party. Call MI 2-7042 after 5 P.M. (228)